

د دنمارك د كډوالو شورا (DRC) او د قرارداد اړخ يا اڪمالوونكي (قراردادي) بايد د اڪمالوونكي د چلند او سلوك له دي طريقې څخه پيروي وكړي او مسووليت لري چې د چلند او سلوك په دي طريقه كې راغلي اخلاقي معيارونه په فعاله توگه دود او خپاره كړي. قرارداداي بايد د اڪمالوونكي د چلند او سلوك په دي طريقه كې ياد شوي اصول له خپلو فرعي قرارداديانو سره شريك كړي او بايد داد تر لاسه كړي چې فرعي-قراردادي له دي معيارونو سره سم عمل كوي. له قراردادي څخه غوښتنه كېږي چې د اڪمالوونكي د چلند او سلوك دا طريقه لاسليك كړي او په دي توگه تاييد كړي چې له لاندې معيارونو څخه پيروي كوي.

1. د بشر حقونو ته احترام

قراردادي بايد دده شې چې نه خپله قرارداداي او نه د هغه فرعي قراردادايان، د بشر بنسټيز حقوق چې د اروپا د بشر د حقونو په کنوانسيون 1950 كې راغلي دي، د هغه د ټولو پروتوكلونو په گډون، د ملگرو ملتونو نړيوالې معاهدې (Global Compact) له لس اصولونو او د بشر حقونو پورې اړوند نورو قوانينو څخه سرغړونه نه كوي.

2. د گټو ټكر

د قرارداداي په اړخ كې د گټو هر ډول ټكر بايد سمدلاسه DRC ته افشا شي. قرارداداي تاييدوي چې نه اوس او نه يې په تېر كې هېڅ ډول سوداگريزې، مسلکي، شخصي او نورې گټې نه درلودې (د نورو پېرودونكو د استازيتوب په گډون خو يوازې پر دي پورې محدود نه) چې په هر ډول يا هغه كچه چې د دي قرارداد پر بنسټ د قرارداداي د مكلفيتونو ترسره كولو سره ټكر ولري. د دي قرارداد پر بنسټ د واقعي گټو د هر ډول ټكر رامنځته كېدو په صورت كې بايد قرارداداي سمدلاسه له DRC سره دغه ټكر په لېكلي بڼه شريك كړي.

3. له فساد او درغلي سره مبارزه

قراردادي ضمانت كوي او ښيي چې په هېڅ ډول فساد كې چې د شخصي گټو لپاره د وركړل شوي ځواك څخه د ناوړه گټې اخيستنې په توگه تعريف شوی دی، ښكېل نه دی او په راتلونكې كې به هم ښكېل نه شي. دا تعريف يوازې له عامه چارواكو سره په تعامل پورې نه محدودېږي او هغه فساد چې په عملي توگه پېښېږي او د فساد لپاره هڅه او همدارنگه هر ډول پولې او غير پولې فساد پكې شامل دی. په دي تعريف كې د فساد ډولونه، چې لاندې په ښه شوي دي، شامل دي، خو يوازې په دي مواردو كې نه راتولېږي: د كار د اسانتيا لپاره پېښې وركول، رشوت، د اغېزمنولو لپاره ډالۍ، د پېسو بېرته وركول، اړخنيو، ډلېزې، قوم پالنه، اضافي پېښې اخيستل، اختلاس، له محرمو معلوماتو څخه ناوړه گټه اخيستل، غلا او جعل لكه د اسنادو جعل او مالي يا تداركاتي جعل. د هر ډول وړانديز وركول، ژمنه كول او غوښتل يا منل -كه مستقيم ډول وي يا غير مستقيم- او د هر ډول فعاليتونو لپاره چې د DRC له لوري تمولېږي، د انگېزي يا ډالۍ وركړه، هر ډول غير قانوني يا په فساد ككړ امتياز، د قرارداد د امتياز پرانيستلو، وركولو يا ترسره كولو په گډون. DRC نورو حقوقو ته له زبان رسولو پرته، دا حق لري چې له دي فقري څخه د سرغړونې په صورت كې له قراردادي سره د DRC هر ډول قرارداد يا سوداگريزه اړيکه لغوه كړي او د خپلې اړتيا په صورت كې په دي اړه مدني يا جنابي اقدامونه وكړي. په دي صورت كې، DRC حق لري چې له دي فقري څخه د سرغړونې په پايله كې د راپورته شوي هر ډول تاوانونه له قراردادي څخه وغواړي او قراردادي ته د نورو پېسو په وركولو مكلف نه دي. قراردادي موافق دی چې د دي فقري څخه په سرغړونه د شكمنېدو او يا له دي فقري څخه د سرغړونې په اړه له هرې سرچينې څخه د معلوماتو تر لاسه كولو په صورت كې، سمدلاسه يا د لسو ورځو په اوږدو كې DRC ته د c.o.conduct@drc.ngo ايميل آدرس له لارې يا له لاندې لينك <https://drc.ngo/da/om-os/omdrc/code-of-conduct/> څخه د راپور وركونې له لارې خبر وركړي.

4. د كار قانون او كاري شرايط

1.4 قرارداداي نه بايد د كار نړيوال قوانين په گډون دي خو نه محدود پر- د كار او روغتيا خونديتوب 1981 کنوانسيون د 2002 كال د پروتوكل په گډون، د لږ تر لږه مزد د تنظيم 1970 کنوانسيون او د كار نړيوال سازمان د كاري ساعتونو کنوانسيونونه (ILO) نقض كړي او همدارنگه بايد داد تر لاسه كړي چې د ده هېڅ يو فرعي قرارداداي هم له پورته مواردو څخه سرغړونه نه كوي.

2.4 قرارداداي او د ده هېڅ يو فرعي قرارداداي نه بايد د پلي كولو وړ د كار له سيمه ييزو قوانينو څخه سرغړونه وكړي.

3.4 قرارداداي او د هغه فرعي قراردادايان بايد د خپلو كاركونكو په كار ځای كې له هر ډول ازار او خورولو، ناوړه گټې اخيستنې يا فزيكي، شفاهي، جنسي يا رواني گواښونو پر وړاندې ساتنه وكړي.

5. په كاري شرايطو كې تعصب نه كول

1.5 قرارداداي ضمانت كوي چې نه خپله او نه يې فرعي قراردادايان د خپلو كاركونكو تر منځ د نژاد، رنگ، جنسيت، ژبې، سياسي ليډلوري يا نورو اندونو، ټولنيزې طبقې، مليت يا ټولنيزو سرچينو، ملكيت، زيږون، د يوې اتحاديې غړيتوب درلودل، جنسي لېوالتيا، روغتيايي وضعيت، عمر، معلوليت يا نورو ځاني ځانگړنو پر بنسټ تعصب نه كوي.

2.5 قرارداداي ضمانت كوي چې هم قرارداداي او هم د هغه فرعي قراردادايان، په كار پورې اړوند، له گمارلو نيولې تر وپستلو او تقاعد پورې، تصميمونه به يوازې د اړوندو او عيني معيارونو پر بنسټ ونيسي.

6. ناقانونه فعاليت

قرادادي ضمانت كوي او ښيي چې نه خپله دی او يې فرعي-قراداديان په هېڅ ډول ناقانونه فعاليت كې ښكېل نه دي.

7. له تروريزم سره مبارزه

قرادادي نه بايد له هغه كسانو يا بنسټونو سره چې په تروريزم پورې اړوند دي يا د حكومت تر بنديزونو لاندې دي، د هغه كسانو يا بنسټونو په گډون چې په لاندې يوه لېست كې ياد شوي دي، معامله ولري يا هغوی ته سرچينې چمتو كړي. دا شرايط د گټه اخيستونكو د جرمي نامسوليتي پورې اړوند نه دي.

a. د هغه كسانو لېست چې د ملگرو ملتونو له لوري بنديز ورباندې لگېدلی او هغه كسان چې ځانگړی وضعیت لري.

<https://www.treasury.gov/resourcecenter/sanctions/sdn-list/pages/default.aspx>

b. د ملگرو ملتونو د امنيت شورا لېست

<https://www.un.org/securitycouncil/content/un-sconsolidated-list>

c. د اروپايي اتحاديې له لوري د تحریم شويو تروريستانو لېست:

<https://www.sanctionsmap.eu/#/main>

d. د انگلستان د موخو عمومي لېست:

<https://sanctionssearch.ofsi.hmtreasury.gov.uk/>

8. د ماشومانو کار

قراردادي ضمانت کوي چې هم قراردادي او هم د هغه هېڅ یو فرعي قراردادي د ملګرو ملتونو سازمان د ماشومانو حقوقو په کنوانسیون، د دې کنوانسیون د 32 مادې په ګډون (چې د هغه پر بنسټ یو ماشوم باید له هر ډول هغه کار څخه وساتل شي چې ده ته ګواښونکی وي، یا یې د زده کړو خنډ ګرځي او یا د ماشوم جسمي، ذهني، روحي، اخلاقي روغتیا یا ټولنيزې ودې ته مضر وي) له ټاکل شویو حقوقو څخه په مخالفو فعالیتونو کې نه ښکېل کېږي.

9. ماینونه او وسلې

قراردادي ضمانت کوي چې قراردادي، تر قراردادي لور شرکتونه (د شتون په صورت کې)، تر قراردادي لاندې یا اړوند شرکتونه (د شتون په صورت کې) یا د هغه فرعي قرارداديان:

- 1.9 د پرسونل ضد ماینونو یا د هغه د بنسټیزو برخو، چې د پرسونل ضد ماینونو د تولید لپاره کارول کېږي، په پلور یا تولید کې ښکېل نه دي؛ یا
- 2.9 په فعال یا مستقیم ډول د دودیزو، هستوي او نورو وسلو په اختراع، پراختیا، بسټمېنډی، تولید، ذخیره، سوداګرۍ کې په فعال او مستقیم ډول ښکېل نه دي.

10. استثمار او ناوړه جنسي ګټه اخیستنه

1.10 د قرارداد په دې عمومي شرایطو کې، د «جنسي استثمار» اصطلاح د جنسي موخو په پار د زیانمنېدو له وضعیت څخه د ګټې اخیستنې، له موقف څخه ناوړې ګټې اخیستنې او د ځواک تر منځ د اختلاف یا یوه کس له باور څخه د ګټې اخیستنې په پار، مالي، ټولنيزو یا سیاسي ګټو ته د رسېدو په ګډون د هر ډول کرني یا اقدام په توګه تعریف شوی دی. په همدې توګه، د «جنسي ناوړه ګټې اخیستنې» اصطلاح پر هر ډول جنسي ګواښ باندې دې اخته کېدو په معنی دی چې د زور په وسیله یا ناسمو شرایطو پر بنسټ په جبر سره ترسره شوی وي.

2.10 قراردادي باید ټول اړین تدابیر ونیسي چې د دې قرارداد پر بنسټ د خدماتو وړاندې کولو پر مهال د کارکوونکو یا د هغه کسانو له لوري چې د قراردادي پر استازولي فعالیت کوي یا د قراردادي له لوري کنټرولېږي، د استثمار او جنسي ناوړه ګټې اخیستنې مخنیوی وکړي.

3.10 د دې قرارداد له شرایطو سره سم، په رضایت پورې اړوند قوانینو په پام کې نیولو پرته تر اتلسو کلونو ښکته هر کس سره جنسي فعالیت به له هغه کس څخه د استثمار او جنسي ناوړه ګټې اخیستنې په توګه وګڼل شي. سرېږه پر دې، قراردادي باید د احسان یا جنسي فعالیتونو، یا په جنسي فعالیتونو کې د ښکېلېدو پر وړاندې، چې له یوه بل کس څخه د استثمار یا ناوړه ګټې اخیستنې په توګه ګڼل کېږي، د پیسو، توکو، خدماتو یا نورو با ارزښته وسایلو له ورکولو ډډه وکړي او د داسې کار له کولو څخه د خپلو کارکوونکو یا نورو هغه کسانو د راګرځولو لپاره ټول معقول اقدامونه وکړي چې د قراردادي له لوري کنټرولېږي.

11. د هغه کډوالو او نورو وګړو استثمار او ناوړه کارونه چې په DRC

پورې اړوند دي

1.11 قراردادي ضمانت کوي چې خپلو کارکوونکو ته امر کوي ترڅو له هر ډول هغه کړنو څخه ډډه وکړي چې پر DRC باندې منفي اغېز ولري او له هر ډول فعالیت څخه چې د DRC له موخو او اهدافو یا د DRC له لویو سره سمون ونه لري، ډډه کوي ترڅو د هغه کډوالو او نورو وګړو له خونديتوب څخه ډاډ ترلاسه شي چې په DRC پورې اړوند دي.

2.11 په دې توګه، قراردادي ژمنه کوي چې د خپلو کارکوونکو په وسیله په DRC پورې اړوند کډوالو او نورو اړوندو وګړو د استثمار او ناوړه ګټې اخیستنې د مخنیوي په برخه کې ټول شوني تدابیر ونیسي.

12. د انسان قاچاق او مېرته غلامی

قراردادي باید د انسان په قاچاق او له غلامی سره د مبارزې اړوند له ټولو نافذو قوانینو، لویو، مقرراتو او کنوانسیونونو څخه پیروي وکړي او ضمانت کوي چې

خپل پرسونل، کارکوونکو او فرعي قرارداديانو ته یې امر کوي چې د انسان په قاچاق یا جبري کار کې له ګډون ډډه وکړي.

13. د استوګنیز چاپیریال ساتل

1.13 قراردادي باید د قرارداد پر بنسټ ټول خدمتونه لږ تر لږه داسې ترسره کړي چې د استوګنیز چاپیریال له نظره دوامداره او ځواب وپوښکي وي. نو، قراردادي باید له ټولو هغه قوانینو او مقرراتو یا نورو شرایطو څخه چې پر استوګنیز چاپیریال د دوی د فعالیت پر اغېزو پورې اړوند دي، پیروي وکړي. د استوګنیز چاپیریال ټول جوازونه، د معلوماتو په ثبت او محدودیتونو پورې اړوند اسناد باید ترلاسه شي.

2.13 قراردادي موافق دی چې د استوګنیز چاپیریال د ساتنې او ځواب وپوښې ته د دوی د ژمنتیا پر بنسټ به د اکمالوونکو او فرعي قرارداديانو د ارزونې او ټاکلو لپاره مناسبې کرنلاري رامنځته او وساتي.

3.13 قراردادي موافق دی چې پر استوګنیز چاپیریال د خپلو محصولاتو او خدماتو اغېز به د دې محصولاتو یا خدماتو د کارولو په اوږدو کې ځېړي او راکموي.

4.13 قراردادي موافق دی چې د سرچینو د ګټورتوب لوړولو او لګښت راکمولو لپاره به اړین تدابیر ونیسي.

5.13 قراردادي موافق دی چې هر ډول ضایعات به په هغه صورت کې چې د استوګنیز چاپیریال او تخنیکي اړخه مناسب دي، بیا وکاروي او مومي.

6.13 قراردادي موافق دی چې د اوبو د مدیریت او کثافتاتو راکمولو لپاره به د اوبو د مدیریت یو پلان ولري او په هغه صورت کې چې په داسې یوه سیمه کې وي چې د اوبو له شدیدو ستونزو سره مخ وي (د نړیوالو سرچینو د انستیتوت له لوري تعریف شوي سیمې) د اوبو بیا موندل دي ډېر کړي.

7.13 قراردادي موافق دی چې د انرژۍ له سرچینو څخه د کار اخیستنې لپاره به یو د بدلېدو وړ پلان ولري.

14. رویتیا او حساب ورکونه

1.14 قراردادي ژمنه کوي چې هر ډول اړین مواد، د DRC د مناسب ګڼلو سره سم او هر کله چې دا سازمان وغواړي، افشا کوي ترڅو DRC وکولای شي د اکمالوونکي د چلند او سلوک له دې طریقې څخه د سرغړونې تورونه وڅېړي.

2.14 د اکمالوونکي د چلند او سلوک په دې طریقې کې له مادو او یاد شویو ضمانتونو څخه هر ډول سرغړونه، DRC ته دا حق ورکوي چې له قراردادي سره هر ډول اړیکه، قراردادي ته د یوې خبرتیا له ورلېږلو وروسته سمدلاسه لغوه کړي، پرته له دې چې پر DRC باندې هېڅ لګښت وټپل شي.

نېټه: _____ لاسلیک: _____

نوم او دنده: _____